

Anexa nr. 1 la Decizia Consiliului orașenesc Leova
nr. _____ din _____
Cu privire la amalgamarea voluntară a unităților
administrativ-teritoriale, orașul Leova, satele Sîrma,
Tochile-Răducani și Sărata-Răzeși

CARACTERISTICA ECONOMICĂ **a orașului Leova și satelor Sîrma, Tochile-Răducani și Sărata-Răzeși,** **raionul Leova**

1. Date generale (se va indica lista UAT care se comasează prin intermediul procesului respectiv de amalgamare voluntară, UAT selectată în calitate de centru administrativ, UAT de nivelul al doilea din care fac parte aceste UAT; suprafața UAT care se comasează și suprafața totală a UAT amalgamate, cu indicarea principalilor beneficiari ai folosinței pământului (proprietari, arendași etc.); denumirea celei mai apropiate stații de cale ferată și distanța de la centrul administrativ selectat până la ea):

Procesul de amalgamare voluntară implică unitățile administrativ-teritoriale (UAT) din componența raionului Leova, și anume orașul Leova și satele Sîrma, Tochile-Răducani și Sărata-Răzeși. Aceste localități au decis, prin Deciziile consiliilor locale adoptate în perioada noiembrie-decembrie 2024, să inițieze amalgamarea voluntară, având drept scop formarea unei unități administrativ-teritoriale consolidate, cu potențial de dezvoltare socio-economică durabilă, utilizare mai eficientă a resurselor și o administrare publică locală optimizată.

Astfel, amalgamarea a fost inițiată prin adoptarea următoarelor acte administrative:
Decizia Consiliului orașenesc Leova nr. 7.1 din 29 noiembrie 2024;
Decizia Consiliului local Sîrma nr. 8/6 din 10 decembrie 2024;
Decizia Consiliului local Tochile-Răducani nr. 9.1 din 10 decembrie 2024;
Decizia Consiliului local Sărata-Răzeși nr. 8/11 din 11 decembrie 2024.

În urma aplicării criteriilor stabilite de Metodologia aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 925/2023, orașul Leova a fost selectat în calitate de centru administrativ al noii unități administrativ-teritoriale amalgamate. Această selecție se bazează pe avantajele clare oferite de orașul Leova, inclusiv populația mai mare, capacitatea fiscală superioară și potențialul său ridicat de a furniza servicii publice diverse și de calitate.

Suprafețele administrativ-teritoriale ale localităților implicate în amalgamare sunt următoarele:

Orașul Leova – 34,1563 km²;
Satul Sîrma – 18,85 km²;
Satul Tochile-Răducani – 29,6 km²;
Satul Sărata-Răzeși – 22 km².

Astfel, suprafața totală a unității administrativ-teritoriale amalgamate va constitui 104,6063 km², fapt ce oferă oportunitatea unei gestionări teritoriale integrate și armonizate.

Principalii beneficiari ai folosinței pământului în aceste localități reflectă specificul economiei locale, orientată în mare parte spre agricultură, după cum urmează:

În orașul Leova, terenurile agricole ocupă 2222,41 ha, dintre care teren arabil 1332,16 ha, pășuni 442,62 ha, plantații multianuale 398,63 ha. Terenurile destinate construcțiilor reprezintă 195,18 ha. În ceea ce privește structura proprietății, terenurile în proprietate publică ocupă o suprafață de 1111,17 ha, iar cele în proprietate privată – 1734,95 ha. Majoritatea

terenurilor agricole (aproximativ 90%) sunt date în arendă și gestionate de către Cooperativa Agricolă de Producție „GLIA”.

În satul Sîrma, terenurile agricole reprezintă 1567,11 ha (teren arabil – 933,23 ha, pășuni – 507,75 ha, plantații multianuale – 1 ha). Terenurile proprietate publică constituie 574,64 ha, iar cele proprietate privată – 992,47 ha. Gestionarea terenurilor agricole se realizează în proporție de circa 95% prin arendă, principalul beneficiar fiind SC „Roua Piersicului” SRL, specializată în cultura cerealiară.

În satul Tochile-Răducani, terenurile agricole ocupă 2320,77 ha (teren arabil – 1721,42 ha, plantații multianuale – 68,89 ha). Fondul destinat construcțiilor reprezintă 126,34 ha, iar fondul silvic și cel al apelor ocupă 264,14 ha și respectiv 81,71 ha. Terenurile în proprietate publică sunt de 523,78 ha, iar cele private – 2059,60 ha. În această localitate, principalii beneficiari ai folosinței terenurilor agricole sunt societățile comerciale „Fruct Agroprut” și „Roua Piersicului”, gestionând în arendă aproximativ 95% din suprafața agricolă.

În satul Sărata-Răzeși terenurile proprietate publică de stat constituie 323,24 ha, cele din proprietatea publică a APL – 567,85 ha, iar proprietatea privată – 1253,11 ha. În această localitate, suprafața terenurilor agricole constituie circa 1511,95 și sunt gestionate preponderent de mici gospodării individuale și întreprinzători locali, cu o fragmentare mai mare comparativ cu celelalte localități, ceea ce sugerează necesitatea unei abordări integrate a gestionării resurselor agricole după amalgamare.

Din punct de vedere logistic și al accesibilității, cea mai apropiată stație de cale ferată față de centrul administrativ selectat (orașul Leova) este stația Iargara, situată la aproximativ 20 km distanță. Accesibilitatea bună către această infrastructură feroviară oferă un avantaj strategic clar pentru dezvoltarea economică și mobilitatea populației, stimulând astfel creșterea atractivității teritoriale și economice a UAT amalgamate.

2. Date demografice (se va indica pentru fiecare dintre UAT comasate și UAT amalgamată următoarele date: numărul de locuitori, numărul de gospodării individuale, numărul total de copii în grădinițe, numărul total de elevi în instituțiile de învățământ primar și secundar general, numărul muncitorilor și al funcționarilor publici):

Analiza structurii demografice a localităților implicate în procesul de amalgamare voluntară este crucială pentru fundamentarea deciziilor privind dezvoltarea viitoarei unități administrativ-teritoriale consolidate. Potrivit datelor oficiale ale Biroului Național de Statistică, populația cu reședință obișnuită, la data de 1 ianuarie 2024, în cele patru localități implicate este următoarea:

- **Orașul Leova** – 5.475 locuitori;
- **Satul Tochile-Răducani** – 1.014 locuitori;
- **Satul Sîrma** – 674 locuitori;
- **Satul Sărata-Răzeși** – 628 locuitori.

Astfel, populația cumulată a unității administrativ-teritoriale rezultate prin amalgamare va fi de 7.791 locuitori, depășind semnificativ pragul minim obligatoriu prevăzut de legislație (3.000 locuitori), asigurând o bază solidă pentru dezvoltare socio-economică sustenabilă și optimizarea furnizării serviciilor publice locale.

Orașul Leova, desemnat centru administrativ al noii unități teritoriale amalgamate, reprezintă centrul demografic dominant, reunind aproximativ 70,3% din totalul populației amalgamate. Acest fapt subliniază rolul orașului Leova drept pol principal de dezvoltare și administrare locală, capabil să asigure servicii publice și sociale diversificate și eficiente pentru întreaga comunitate amalgamată.

Din perspectiva structurii gospodăriilor individuale, situația se prezintă după cum urmează:

- **Orașul Leova** – 4.367 gospodării individuale;
- **Satul Sărata-Răzeși** – 460 gospodării individuale;
- **Satul Tochile-Răducani** – 350 gospodării individuale;
- **Satul Sîrma** – 390 gospodării individuale.

Astfel, unitatea administrativ-teritorială amalgamată va cuprinde în total 5.567 gospodării individuale, majoritatea acestora fiind concentrate în orașul Leova, fapt ce va facilita coordonarea centralizată a politicilor de dezvoltare socială și economică.

Analizând sectorul educațional, observăm că infrastructura educațională existentă asigură servicii atât pentru copii preșcolari, cât și pentru elevii din ciclurile primar și secundar general. Situația numerică pentru instituțiile educaționale locale este următoarea:

- În orașul Leova activează două grădinițe („Albinoța” și „Romanița”) cu un număr total de aproximativ 389 copii, iar în liceele teoretice („Mihai Eminescu” și „Constantin Spătaru”) învață aproximativ 963 elevi (ciclul primar și secundar general).
- Satul Sîrma dispune de o grădiniță („Andrieș”) cu 48 copii și o școală cu 81 elevi în ciclurile primar și gimnazial.
- Satul Tochile-Răducani dispune de grădinița „Alunelul” cu 41 copii, iar școala locală educă 126 elevi.
- În satul Sărata-Răzeși activează grădinița „Ghiocel” cu 18 copii; localitatea dispune de școală proprie, care asigură ciclul de învățământ primar pentru 22 de elevi.

Astfel, în total, după amalgamare, infrastructura educațională va deservi 496 copii preșcolari și 1.170 elevi din ciclurile primar și secundar general.

Structura administrativă existentă la nivelul celor patru unități administrativ-teritoriale cuprinde în total 26 de funcționari publici, cu o distribuție semnificativ diferită între localități. Astfel, orașul Leova, desemnat ca centru administrativ al unității amalgamate, dispune de cea mai solidă capacitate administrativă locală, având 14 funcționari publici, în timp ce fiecare dintre satele Sîrma, Tochile-Răducani și Sărata-Răzeși beneficiază de câte 4 funcționari publici. Această diferență evidențiază avantajul clar al orașului Leova în asigurarea unei gestionări eficiente și integrate a procesului administrativ post-amalgamare.

În privința forței de muncă, localitățile prezintă diferențe notabile, reflectând particularitățile structurii economice și gradul de ocupare a populației. Astfel, orașul Leova se remarcă printr-o forță de muncă angajată predominant în sectoare precum comerțul, serviciile și activitățile publice, oferind un cadru stabil și diversificat de angajare. În contrast, satele Tochile-Răducani, Sîrma și Sărata-Răzeși au o structură ocupațională preponderent agricolă și sezonieră, marcată de fluctuații ale ratei șomajului și o instabilitate mai mare a pieței muncii, ceea ce influențează tendințele migratorii și potențialul dezvoltării economice locale. Această diversitate a condițiilor de muncă și ocupare evidențiază nevoia unor politici integrate de dezvoltare economică și ocupare a forței de muncă în cadrul unității administrativ-teritoriale amalgamate.

3. Lista principalelor întreprinderi industriale, de construcții, transport și a altor întreprinderi și organizații (pentru fiecare dintre UAT care se comasează):

Analiza economică efectuată asupra structurii activităților economice și a principalilor agenți economici din localitățile implicate în procesul de amalgamare voluntară denotă o situație diversificată și complementară între unitățile administrativ-teritoriale vizate. Aceasta pune în evidență existența unor oportunități reale pentru integrarea economică, dezvoltarea de parteneriate intercomunale și implementarea unor strategii coordonate de valorificare a

potențialului economic local. În acest context, sunt prezentate în mod comparativ cele mai reprezentative întreprinderi și tipuri de activități economice pentru fiecare localitate implicată, accentuând totodată perspectivele clare de dezvoltare economică comună în cadrul noii unități administrativ-teritoriale amalgamate.

Orașul Leova reprezintă centrul economic dominant în cadrul unității amalgamate, având o structură economică diversificată și o capacitate considerabilă de dezvoltare industrială, comercială și a serviciilor. În prezent, activitățile economice din orașul Leova sunt reprezentate de:

- Comerț și servicii generale (94 unități comerciale);
- Alimentație publică (27 unități);
- Magazine și depozite comerciale (7 unități);
- Stații de alimentare cu combustibili (PECO - 4 unități);
- Întreținerea și reparația autovehiculelor (8 unități);
- Spălătorii auto (4 unități);
- Farmacii și farmacii veterinare (10 unități în total);
- Servicii medicale stomatologice (2 unități);
- Unități comerciale de telefonie mobilă (3 unități);
- Servicii transport taxi și închirieri auto (3 unități);
- Ateliere de reparație și confecționare îmbrăcăminte, încălțăminte și croșetat (1 unitate);
- Producerea și comercializarea materialelor de construcții și mobilier (4 unități).

Astfel, orașul Leova deține o bază economică stabilă și diversificată, capabilă să stimuleze creșterea economică a întregii UAT amalgamate prin crearea locurilor de muncă stabile și dezvoltarea unor activități conexe complementare economiilor rurale din jur.

Satul Sîrma are o structură economică concentrată în mod special pe activitățile agricole, însoțite de mici activități comerciale. Principalii agenți economici locali sunt:

Societatea comercială „Roua Piersicului” SRL – specializată în agricultură (culturi cerealiere);

Gospodăria Țărănească „Cazacu Victor Ion” – agricultură (culturi cerealiere);

SRL „AEON RA” – agricultură și activități conexe;

Unități comerciale individuale mici (ÎI „Gheoghiș-Dod”, ÎI „Ciobanu Anatoli”, ÎI „Papuc Ludmila”, ÎI „Chiriac Maria”, ÎI „Cristea Mari”);

Întreținerea și reparația autovehiculelor (ÎI „Bejenuța Io”).

Economia satului Sîrma, fiind în prezent orientată predominant spre agricultură și comerț local restrâns, beneficiază de oportunitatea dezvoltării în urma amalgamării prin accesul la piețe mai largi, integrarea serviciilor publice și susținerea dezvoltării întreprinderilor agricole.

Economia satului Tochile-Răducani se distinge prin accentul pus pe agricultura intensivă și horticultură, având un potențial ridicat în domeniul agroindustrial. Printre cele mai importante întreprinderi locale se numără:

Societatea comercială „Fruct Agroprut” (suprafață gestionată - 779,14 ha), specializată în agricultură și grădinărit intensiv cu teren protejat;

SRL „Roua Piersicului” (943 ha) specializată în producția și depozitarea produselor agricole cerealiere;

Întreprinderi comerciale individuale de scară redusă (ÎI „Hîrștioagă Alexei”, ÎI „Hîrștioagă Ludmila”, ÎI „Hîrștioagă Valeria”);

SRL „Andrew Flowers ECO” – comerț local;

SRL „Green Agro Farm” – depozit agricol.

Tochile-Răducani dispune astfel de o economie locală agricolă bine conturată, cu posibilități majore de dezvoltare a industriilor conexe agriculturii și atragere de investiții suplimentare post-amalgamare, în contextul facilitării accesului la infrastructură și piețe.

Satul Sărata-Răzeși este caracterizat de o economie preponderent rurală, bazată pe gospodăria agricolă individuală și activități comerciale restrânse. Întreprinderile locale sunt reprezentate în principal de:

Două întreprinderi individuale mici specializate în comerț local;

Nouă gospodării țărănești care gestionează activități agricole pe suprafețe relativ mici;

O societate comercială de tip SRL cu activități agricole diversificate.

Esențial pentru dezvoltarea economică a satului Sărata-Răzeși după amalgamare este implementarea unor strategii integrate care să stimuleze asocierea producătorilor locali și crearea lanțurilor valorice integrate, îmbunătățirea infrastructurii și accesului la piețele mai mari din orașul Leova.

4. Date privind gospodăria comunală, fondul de locuințe, instituțiile social-culturale, întreprinderile comerciale și de deservire socială (pentru fiecare dintre UAT care se comasează):

Analiza infrastructurii gospodăriei comunale, fondului locativ, instituțiilor social-culturale, întreprinderilor comerciale și a celor ce prestează servicii sociale din localitățile implicate în amalgamare relevă situații diferite și provocări distincte. Această evaluare complexă subliniază atât nevoia unor investiții integrate, cât și oportunitatea dezvoltării unui sistem unic și coerent de servicii publice și sociale în cadrul unității administrativ-teritoriale amalgamate.

Gospodăria comunală și infrastructura tehnico-edilitară

Analiza gospodăriei comunale reflectă diferențe semnificative în nivelul de dezvoltare a infrastructurii publice și accesul populației la servicii esențial-comunale între localitățile analizate:

Alimentarea cu apă potabilă este asigurată integral în orașul Leova și satul Sîrma, iar în satul Tochile-Răducani accesul la acest serviciu este la circa 95%. Serviciul este gestionat de către SA „Apă Canal Leova”, care aplică un tarif unic de 18,13 lei/m³. În schimb, satul Sărata-Răzeși nu beneficiază în prezent de un sistem centralizat de alimentare cu apă, iar locuitorii își satisfac necesitățile prin surse individuale, fapt ce ridică probleme serioase legate de igienă și securitatea sanitară.

Canalizarea și epurarea apelor uzate sunt asigurate doar în orașul Leova, unde sistemul gestionat de SA „Apă Canal Leova” deservește aproximativ 54% din gospodăria, cu un tarif aplicat de 12,41 lei/m³. Satele Sîrma, Tochile-Răducani și Sărata-Răzeși nu dispun de sisteme centralizate de canalizare, această situație generând probleme majore de mediu și de sănătate publică și reprezentând o prioritate urgentă pentru investiții.

Gestionarea deșeurilor solide este disponibilă doar în orașul Leova, unde serviciul este prestat de ÎM „Salubr-Leova”, care dispune de 46 de angajați. În celelalte localități (Sîrma, Tochile-Răducani și Sărata-Răzeși), serviciul nu este organizat, fapt ce conduce la apariția gunoștilor neautorizate și la riscuri majore pentru mediu și sănătatea populației. Această situație confirmă necesitatea implementării unui serviciu comun integrat post-amalgamare.

Iluminatul public funcționează în toate cele patru localități cu grade de acoperire diferite: Leova – 85%, Sîrma – 95%, Tochile-Răducani – 100%, Sărata-Răzeși – circa 90%. Acoperirea bună a iluminatului public asigură un grad sporit de securitate pentru locuitori, însă se impune implementarea măsurilor de eficiență energetică.

Fondul de locuințe

Fondul locativ din localitățile implicate este constituit predominant din locuințe individuale, cu excepția orașului Leova, care dispune și de blocuri de locuințe:

Orașul Leova are o structură mixtă a fondului locativ format din apartamente în blocuri locative (1-4 odăi în clădiri cu 2, 4 și 5 nivele – 1.907 apartamente) și case individuale la sol (2.821 case).

Satul Sîrma dispune de 314 case individuale și un bloc locativ cu două nivele, având 18 apartamente.

Satul Tochile-Răducani are un fond locativ alcătuit integral din case individuale, cu o suprafață totală construită de circa 6.257 m².

Satul Sărata-Răzeși dispune de fond locativ format exclusiv din case individuale, cu o suprafață totală de circa 33.541 m².

Instituții social-culturale

Fiecare localitate dispune de instituții social-culturale care oferă servicii educaționale, culturale, sportive și sociale, cu diferențe semnificative în ceea ce privește dotarea și capacitatea:

Orașul Leova concentrează majoritatea acestor instituții, incluzând două instituții de educație timpurie („Albinuța” și „Romanuța”), Centrul de Creație a Copiilor, Centrul Tinerilor Naturaliști, Casa de Cultură „Petre și Ion Aldea-Teodorovici”, Biblioteca orașenească „Roza”, Școala sportivă orașenească, Stadionul orașenesc, precum și instituții sociale („Centrul de zi Speranța” și „Centrul Comunitar Încredere”).

Satul Sîrma dispune de grădinița „Andrieș”, Căminul Cultural Sîrma și Biblioteca publică locală.

Satul Tochile-Răducani include grădinița „Alunelul”, Căminul Cultural și Biblioteca publică.

Satul Sărata-Răzeși oferă servicii educaționale prin grădinița „Ghiocel”, servicii culturale prin Căminul Cultural și Biblioteca publică locală.

Întreprinderi comerciale și de deservire socială

Situația întreprinderilor comerciale și de deservire socială este similară structurii economice a fiecărei localități:

Orașul Leova prezintă o gamă diversificată de întreprinderi comerciale, inclusiv comerț general, servicii auto, unități alimentare și farmacii. Serviciile sociale sunt reprezentate prin ÎM „Salubr-Leova” și SA „Apă Canal Leova”, Centrul Comunitar „Încredere”, Spălătoria Socială și Centrul „Speranța”.

Satul Sîrma dispune doar de câteva întreprinderi comerciale individuale și o mică unitate pentru reparația autovehiculelor, fără servicii sociale organizate.

Satul Tochile-Răducani are întreprinderi comerciale mici și o moară de ulei, dar fără servicii sociale organizate.

Satul Sărata-Răzeși prezintă doar două întreprinderi individuale comerciale și nu are servicii sociale organizate.

Perspective post-amalgamare

Analiza relevă diferențe majore în accesul la servicii și infrastructură între orașul Leova și localitățile rurale implicate. Astfel, amalgamarea administrativ-teritorială oferă oportunitatea dezvoltării unui sistem integrat și uniform de servicii comunale, extinderea infrastructurii existente și optimizarea gestionării fondului locativ și a instituțiilor social-culturale. O atenție specială va trebui acordată investițiilor prioritare în sistemele de canalizare și alimentare cu apă din mediul rural și în implementarea unui serviciu comun pentru gestionarea deșeurilor solide, valorificând capacitățile administrative și economice ale centrului administrativ desemnat – orașul Leova. În perspectivă, această abordare integrată va permite creșterea semnificativă a calității vieții tuturor locuitorilor noii unități administrativ-teritoriale amalgamate.

5. Date bugetar-fiscale (se va indica bugetul anual pentru fiecare dintre UAT comasate (venituri și cheltuieli totale, executat pentru anul anterior celui în care are loc amalgamarea voluntară respectivă); bugetul estimat al UAT amalgamate (venituri și cheltuieli totale)):

Evaluarea situației bugetar-fiscale a localităților implicate în procesul de amalgamare voluntară este esențială pentru identificarea capacităților financiare existente, precum și pentru determinarea bugetului consolidat estimativ al noii unități administrativ-teritoriale amalgamate. În continuare sunt prezentate datele privind bugetele executate pentru anul precedent celui în care are loc amalgamarea voluntară (venituri și cheltuieli totale pentru fiecare localitate), urmate de o estimare detaliată a structurii bugetului consolidat al UAT amalgamate.

Situația bugetară actuală a localităților implicate

Pentru anul anterior celui în care are loc amalgamarea voluntară (anul 2025), situația bugetară executată pentru fiecare dintre localitățile implicate este următoarea:

Indicatori	Leova Executat 2024	Sîrma Executat 2024	Sărata- Răzeși Executat 2024	Tochile- Răducani Executat 2024	Amalgam at simplu	Amalgam at +granturi
VENITURI	mi i lei	m ii lei	mii lei	mii lei	mii lei	mii lei
Venituri total, mii lei	48,037.0	5,032.0	3,966.8	4,301.2	61,337.0	63,337.0
TDS	16,655.6	2,178.0	966.1	1,459.4	21,259.1	21,259.1
TDS educatie	14,065.2	2,178.0	966.1	1,459.4	18,668.7	18,668.7
TDG	4,820.0	1,754.8	1,995.3	1,694.8	10,264.9	10,264.9
Defalcări IVPF	16,270.1	455.3	251.1	761.5	17,738.0	17,738.0
Venituri proprii	5,942.6	529.9	416.2	296.2	7,184.9	7,184.9
.-taxe locale	3,339.5	44.9	9.3	49.0	3,442.7	3,442.7
Venituri colectate	2,067.0	114.0	73.1	89.3	2,343.4	2,343.4
Granturi (TDG)						2,000.0
<i>Nr populatiei</i>	5695	784	685	1122	8286	
<i>Venituri total per capita</i>	<i>8,434.9</i>	<i>6,418.4</i>	<i>5,790.9</i>	<i>3,833.5</i>	<i>7,402.5</i>	
<i>Venituri proprii per capita</i>	<i>1,043.5</i>	<i>675.9</i>	<i>607.6</i>	<i>264.0</i>	<i>867.1</i>	
<i>Venituri proprii și defalcări pe capita</i>	<i>3,900.4</i>	<i>1,256.6</i>	<i>974.2</i>	<i>942.7</i>	<i>3,007.8</i>	
CHELTUIELI						
Cheltuieli total	46922.1	5170.5	3432.4	4610.9	60,135.9	60,135.9
Servicii de stat cu destinație generală	2456.4	1250.9	1668.9	1127.7	6,503.9	
Servicii in dom economiei	6190.4	449.2	320.7	1326.5	8,286.8	
Gospodăria de locuințe/servicii comunale	12370.2	601.4	80.6	97.3	13,149.5	
Cultură, sport, tineret, culte și odihnă	8381.1	545.6	325.3	508.2	9,760.2	
Invățământ	16231.7	2317.8	1028	1546.7	21,124.2	
Protecție socială	1262.4	3	7	3.6	1,276.0	
REZULTAT BUGETAR					1,201.1	3,201.1

Venituri

1. Venituri totale

Localitatea cu cea mai mare sumă a bugetului total, executat în anul 2024- este **Leova** (48.037 mii lei), urmată de **Tochile-Răducani** (4.301 mii lei), **Sîrma** (5.032 mii lei), și **Sărata-Răzeși** (3.967 mii lei). Veniturile bugetului cumulat pentru unitatea administrative teritorială nou formată, până în anul 2030 va constitui cel puțin **63.337 mii lei**.

2. TDS (Transferuri cu Destinație Specială)

Leova și **Sîrma** au înregistrat cele mai mari valori și ponderi a TDS în total buget, cu 16.656 mii lei (36%) și respectiv 2.178 mii lei (43%). Conform datelor bugetului executat 2024, ponderea TDS pentru anul 2024 pentru **Tochile-Răducani** a constituit 34% iar pentru localitatea **Sărata-Răzeși** – 24%. În bugetul consolidat TDS vor constitui cca 21,3 mln lei sau 35% din total buget.

3. Venituri proprii

Leova înregistrează cele mai mari venituri proprii (5.943 mii lei), iar **Sîrma**, **Sărata-Răzeși** și **Tochile-Răducani** au venituri proprii mai mici, ceea ce sugerează o dependență mai mare de transferuri și granturi pentru acoperirea cheltuielilor locale. În bugetul consolidat veniturile proprii vor constitui cca 7,2 mln lei sau 11% din total buget, estimarea este făcută în condițiile în care nu sunt ajustate cotele taxelor locale și impozitului funciar.

4. Venituri pe cap de locuitor

Veniturile per capita variază semnificativ, cu **Leova** având venitul pe cap de locuitor cel mai mare (8.434,9 lei), iar **Tochile-Răducani** având cel mai mic venit per capita (3.833,5 lei), ceea ce poate indica o distribuție inegală a resurselor între localități. În ansamblu, în condițiile unei singure UAT venitul mediu pe cap de locuitor va constitui **7.402,5 lei**.

Cheltuieli

1. Cheltuieli totale

Leova a înregistrat cea mai mari valoare a cheltuielilor în anul 2024 (46.922 mii lei), reflectând dimensiunea mai mare a serviciilor și infrastructurii locale. **Sîrma**, **Sărata-Răzeși** și **Tochile-Răducani** au cheltuieli mult mai mici (5.170 mii lei ,3.432 mii lei și respectiv 4.611 mii lei), ceea ce poate fi o consecință a unui număr mai mic de servicii oferite sau a unui buget mai limitat.

2. Alocări pe domenii de cheltuieli

- **Invățământul** reprezintă cea mai mare categorie de cheltuieli, în special în **Leova**, unde se alocă 16.232 mii lei.
- Alte domenii semnificative includ **gospodăria de locuințe/servicii comunale** (13.370 mii lei pentru **Leova**) și **cultură, sport, tineret, culte și odihnă** (8.381 mii lei pentru **Leova**).
- Localitățile mici, precum **Sîrma** și **Sărata-Răzeși**, alocă sume mai mici pentru aceste domenii, ceea ce sugerează o capacitate redusă de finanțare a serviciilor publice și infrastructurii.

Formarea bugetului consolidat al unității administrativ-teritoriale amalgamate oferă oportunitatea creșterii eficienței utilizării resurselor financiare, optimizării cheltuielilor și sporirii veniturilor proprii prin consolidarea capacității fiscale și atragerea fondurilor suplimentare. În mod particular, noua unitate administrativă poate beneficia de economii rezultate din reducerea cheltuielilor administrative datorită centralizării gestionării bugetare, precum și de stimulente financiare prevăzute de legislație în procesul de amalgamare voluntară.

Astfel, bugetul consolidat rezultat oferă premise favorabile unei dezvoltări echilibrate și durabile, facilitând implementarea unor proiecte și programe integrate de investiții publice și

asigurând servicii publice îmbunătățite pentru toți cetățenii noii unități administrativ-teritoriale amalgamate.

6. Date privind personalul din cadrul autorităților administrației publice locale (se va indica structura și numărul de personal existente în cadrul autorităților administrației publice locale din fiecare UAT comasate; viziunea privind structura și numărul de personal în cadrul UAT amalgamate; sursele de acoperire a cheltuielilor suplimentare pentru întreținerea angajaților din administrația publică locală):

Situația actuală privind structura și personalul autorităților publice locale

În prezent, administrațiile publice locale din cele patru localități dispun de următoarea structură și număr de personal:

Orașul Leova:

Personal total – 33,5 unități (inclusiv 14 funcționari publici);

Structura: Primar, viceprimar, secretar, specialiști pe domenii (economic-financiar, juridic, urbanism și cadastru, achiziții publice, asistență socială, gestionarea patrimoniului public, cultură, tineret și sport), personal auxiliar și tehnic.

Satul Sîrma:

Personal total – 8,75 unități (inclusiv 4 funcționari publici);

Structura: Primar, secretar, contabil-șef, percepător fiscal, personal tehnic și auxiliar.

Satul Tochile-Răducani:

Personal total – 8,75 unități (inclusiv 4 funcționari publici);

Structura: Primar, secretar, contabil, percepător fiscal, personal auxiliar și tehnic.

Satul Sărata-Răzeși:

Personal total – 7,4 unități (inclusiv 4 funcționari publici);

Structura: Primar, secretar, contabil-șef, percepător fiscal, personal tehnic și auxiliar.

În total, personalul administrațiilor publice locale existente în cele patru unități administrativ-teritoriale implicate în amalgamare constituie 58,4 unități, dintre care 26 sunt funcționari publici.

Viziunea privind structura și numărul de personal în cadrul UAT amalgamate

Amalgamarea celor patru localități presupune optimizarea și reorganizarea administrației publice locale, având ca obiectiv consolidarea capacității administrative, eficientizarea cheltuielilor publice și creșterea calității serviciilor prestate cetățenilor. În acest context, este propusă următoarea viziune privind structura și personalul noii administrații locale amalgamate, centrată în orașul Leova:

În prezent, efectivul-limită al personalului celor patru administrații publice locale (orașul Leova, satele Sîrma, Tochile-Răducani și Sărata-Răzeși) constituie circa 58,4 unități de personal, fiind compus din 33 funcționari publici (inclusiv funcții de demnitate publică), 6,75 funcții administrative de specialitate și 15,65 funcții auxiliare.

Pornind de la situația actuală și ținând cont de necesitatea optimizării administrative, primării și specialiștii primăriilor implicate au elaborat o viziune integrată privind structura organizatorică a viitoarei unități administrativ-teritoriale amalgamate. Această structură organizatorică propusă este concepută să asigure o gestionare coerentă și eficientă a tuturor proceselor administrative și să răspundă adecvat cerințelor cetățenilor din toate localitățile amalgamate care poate cuprinde următoarele unități și funcții cheie:

Primar (1 unitate) – responsabil de coordonarea generală și conducerea executivă a administrației amalgamate.

Viceprimari (5 unități) – responsabili pe domenii specifice de activitate administrativă și dezvoltare locală.

Secretar al Consiliului Local (1 unitate) – asigură legalitatea activităților consiliului local și documentația administrativă generală.

Asistent al Primarului (1 unitate) – asistență directă în activitățile primarului.

Structura administrativă internă propusă include următoarele arii specializate de funcționare, reflectând complexitatea activităților administrației locale amalgamate:

1. Evidență și Stare Civilă (3 unități)

Specialiști ghișee unice și stare civilă (3 unități).

2. Dezvoltare Locală (15 unități)

Specialiști în investiții și managementul proiectelor (8 unități);

Arhitect-șef (1 unitate);

Specialiști reglementare regim funciar și cadastru (3 unități);

Specialist administrarea patrimoniului public (1 unitate);

Specialist gospodărie comunală (1 unitate);

Specialist protecția mediului (1 unitate).

3. Management Instituțional (6 unități)

Specialiști juridici (2 unități);

Specialiști resurse umane (2 unități);

Specialist în managementul documentelor (1 unitate);

Specialist digitalizare și IT (1 unitate);

Specialist relații cu publicul (1 unitate).

4. Economico-Financiar și Achiziții (17 unități)

Contabil-șef (1 unitate);

Specialiști în contabilitate (7 unități);

Specialiști planificare bugetară și achiziții (5 unități);

Specialist administrarea taxelor locale (4 unități).

5. Serviciul Socio-Cultural (11 unități)

Specialist cultură (1 unitate);

Specialiști tineret și sport (3 unități);

Asistenți sociali (5 unități);

Specialiști în protecția drepturilor copilului (2 unități).

6. Administrativ (5 unități)

Arhivar (1 unitate);

Șofer (1 unitate);

Electrician (1 unitate);

Dereticătoare (1 unitate);

Muncitor tehnic (1 unitate).

În total, structura propusă conține orientativ circa 57 unități de personal, optimizată în raport cu necesitățile actuale și complexitatea activităților administrative ce urmează a fi gestionate de către noua administrație.

Sursele de acoperire a cheltuielilor administrative

Cheltuielile de întreținere a acestei structuri administrative optimizate vor fi acoperite din sursele bugetare consolidate ale noii unități teritoriale amalgamate, inclusiv:

Transferuri din Fondul de amalgamare voluntară, asigurate pentru perioada de tranziție și integrare administrativă;

Economii rezultate din optimizarea structurii și reducerea cheltuielilor administrative curente;

Veniturile proprii majorate datorită consolidării fiscale și atragerii de noi investiții publice și private;

Accesarea suplimentară a fondurilor nerambursabile și participarea activă în programele naționale și internaționale de susținere administrativă.

Implementarea acestei viziuni asupra structurii organizatorice va permite creșterea eficienței administrației publice locale, îmbunătățirea calității serviciilor oferite cetățenilor și asigurarea unei gestionări eficiente a resurselor financiare și umane. Centralizarea funcțiilor administrative în orașul Leova și crearea de ghișee unica în localitățile din cadrul unității administrativ teritoriale amalgamate va contribui la consolidarea capacității instituționale și financiare, garantând servicii publice moderne și sustenabile pentru întreaga comunitate din unitatea administrativ-teritorială amalgamată.

Această abordare strategică privind structura și personalul administrației publice locale reflectă angajamentul autorităților locale implicate de a asigura o guvernare locală transparentă, responsabilă și orientată spre satisfacerea necesităților și aspirațiilor comunităților pe termen lung.